

DİŞ HEKİMLİĞİNDE UZMANLIK EĞİTİMİ GİRİŞ SINAVI HAZIRLIK DENEMESİ

DUS DENEME-1

AYRINTILI ÇÖZÜMLER

120 sorunun cevapları, gerekçeleri ve öğrenme hedefleri

Toplam Soru	120 (40 Temel + 80 Klinik)
Süre	150 dakika
Puanlama	4 yanlış 1 doğruyu götürür
Format	Her soruda 5 seçenek, tek doğru cevap

Özgün içerik • kaynak temelli tasarım • açıklamalı çözüm • çoklu dosya paketi

Bu çalışma ÖSYM yayını değildir; eğitim ve ölçme amacıyla hazırlanmıştır.

AYRINTILI ÇÖZÜMLER

Çözümler, doğru seçeneği vermenin yanında temel ayırt ettirici noktayı ve öğrenme hedefini açıklamak üzere hazırlanmıştır.

Temel Bilimler Testi Çözümleri

TBT 1 | Anatomi | Kafa tabanı foraminalleri

Foramen spinosumdan arteria meningea media ile birlikte kraniuma giren, nervus mandibularisin meningeal dalı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Nervus spinosus

Açıklama: Foramen spinosumdan arteria ve vena meningea media ile birlikte nervus mandibularisin meningeal dalı olan nervus spinosus geçer. Nervus petrosus minor çoğunlukla foramen ovale üzerinden, diğer seçeneklerdeki sinirler ise farklı anatomik yollarla seyrederek.

Öğrenme hedefi: Kafa tabanı foraminallerinden geçen damar ve sinirleri eşleştirebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: kafa tabanı, foramen spinosum, V3

TBT 2 | Anatomi | Kavernöz sinüs

Kavernöz sinüs trombozu gelişen bir hastada, sinüs içinde arteria carotis interna ile en yakın komşulukta seyreden kranial sinirin etkilenmesine bağlı olarak ilk belirginleşmesi beklenen göz hareketi bozukluğu aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Gözün abduksiyonunda kayıp

Açıklama: Nervus abducens kavernöz sinüsün lateral duvarında değil, sinüs boşluğu içinde arteria carotis interna ile yakın komşulukta seyrederek. Bu nedenle tromboz veya kitle etkisinde erken etkilenebilir ve musculus rectus lateralis felcine bağlı abduksiyon kaybı oluşturur.

Öğrenme hedefi: Kavernöz sinüs içindeki kranial sinirlerin topografik ilişkisini klinik bulguyla ilişkilendirebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: kavernöz sinüs, nervus abducens, göz hareketleri

TBT 3 | Anatomi | Dil innervasyonu

Dilini dışarı çıkardığında dil ucu sola devrilen, ancak dilin ön iki üçlük bölümünde tat duyusu korunmuş olan bir hastada en olası lezyon aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Sol nervus hypoglossus lezyonu

Açıklama: Alt motor nöron düzeyindeki tek taraflı nervus hypoglossus lezyonunda dil protrüzyon sırasında lezyon tarafına devrilir. Tat duyusunun korunması, chorda tympani veya glossopharyngeal sinir hasarını desteklemez; dolayısıyla sol XII. sinir lezyonu en uygundur.

Öğrenme hedefi: Dil motor ve özel duyu innervasyonunu klinik muayene bulgularıyla ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: nervus hypoglossus, dil deviasyonu, tat

TBT 4 | Anatomi | Ağız tabanı anatomisi

Glandula submandibularisin kanalında taş nedeniyle cerrahi girişim yapılan bir hastada, kanalın lateralinden mediale geçerken altından kıvrılarak seyreden ve özellikle korunması gereken sinir aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Nervus lingualis

Açıklama: Nervus lingualis, ductus submandibularis ile karakteristik bir çaprazlaşma gösterir; önce kanalın lateralinde bulunur, daha sonra altından dönerek medialine geçer. Bu yakın komşuluk submandibular kanal cerrahilerinde sinirin yaralanma riskini artırır.

Öğrenme hedefi: Ağız tabanındaki kanal-sinir ilişkilerini cerrahi risk açısından değerlendirebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: Wharton kanalı, nervus lingualis, ağız tabanı

TBT 5 | Anatomi | Temporomandibular eklem

Temporomandibular eklem diskine ve eklem kapsülüne tutunarak özellikle ağız kapanırken disk-kondil kompleksinin koordinasyonuna katkı sağlayan kas bölümü aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Musculus pterygoideus lateralis superior başı

Açıklama: Lateral pterygoid kasın superior başı eklem diski ve kapsülüyle ilişkilidir ve kapanış sırasında disk-kondil koordinasyonuna katkı sağlar. İnferior baş daha çok kondil boynuna tutunur ve protrüzyon ile açılma hareketlerinde etkindir.

Öğrenme hedefi: Çiğneme kaslarının temporomandibular eklemdaki özgül tutunma ve işlevlerini ayırt edebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: TME, lateral pterygoid, artiküler disk

TBT 6 | Anatomi | Pterygopalatina bağlantıları

Fossa pterygopalatinadan sert damağa uzanan nörovasküler yapıların ağız boşluğuna ulaşmasını sağlayan ana kemik kanal aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Canalis palatinus major

Açıklama: Fossa pterygopalatina, canalis palatinus major aracılığıyla sert damağa bağlanır; nervus ve arteria palatina major bu yoldan ilerler. Canalis pterygoideus otonom lifleri fossaya taşıırken diğer kanallar farklı bölgelerle ilişkilidir.

Öğrenme hedefi: Fossa pterygopalatinanın komşu boşluklarla bağlantılarını tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: fossa pterygopalatina, canalis palatinus major, sert damak

TBT 7 | Fizyoloji | Tükürük sekresyonu

Parotis bezinin güçlü biçimde uyarılmasıyla tükürük akış hızı belirgin olarak arttığında, son tükürüğün elektrolit bileşimi için aşağıdakilerden hangisi beklenir?

Doğru cevap: D) Sodyum konsantrasyonunun plazma değerine doğru yükselmesi

Açıklama: Akış hızı arttığında duktal hücrelerin primer tükürüğü modifiye etmek için sahip olduğu süre azalır. Bu nedenle sodyum ve klor geri emilimi daha az olur; son tükürükte sodyum düzeyi plazma değerine doğru yükselir, ancak tükürük genel olarak yine hipotonik kalır.

Öğrenme hedefi: Tükürük akış hızının duktal elektrolit değişimine etkisini açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: tükürük, akış hızı, elektrolit

TBT 8 | Fizyoloji | Baroreseptör refleksi

Sağlıklı bir kişi yatar pozisyonundan hızla ayağa kalktığında ilk saniyelerde gelişen baroreseptör refleksi yanıtı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Karotis sinüsü afferent ateşlemesinde azalma ve sempatik aktivitede artış

Açıklama: Ayağa kalkınca venöz göllenme nedeniyle arter basıncı ve baroreseptör gerilimi kısa süreli azalır. Afferent ateşleme azalınca medüller merkezlerden sempatik çıkış artar, vagal tonus azalır; taşikardi ve periferik vazokonstriksiyonla basınç desteklenir.

Öğrenme hedefi: Postür değişikliğine verilen kısa süreli kardiyovasküler refleksi yorumlayabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: baroreseptör, ortostaz, sempatik

TBT 9 | Fizyoloji | Nöromüsküler kavşak

Botulinum toksini uygulanan çizgili kasta gelişen gevşek paralizinin temel hücresel mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) SNARE proteinlerinin parçalanmasıyla asetilkolin veziküllerinin füzyonunun engellenmesi

Açıklama: Botulinum toksini presinaptik kolinerjik uçlarda SNARE kompleks proteinlerini parçalar. Böylece asetilkolin içeren veziküller presinaptik membranla füzyon yapamaz ve nöromüsküler iletim kesilerek gevşek paralizi oluşur.

Öğrenme hedefi: Nöromüsküler iletimi bozan toksinlerin etki yerini açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: botulinum, SNARE, asetilkolin

TBT 10 | Fizyoloji | Renal klirens

Bir hastada para-aminohippüratın plazma konsantrasyonu 0,10 mg/mL, idrar konsantrasyonu 60 mg/mL ve idrar akım hızı 1 mL/dakika olarak ölçülüyor. Bu verilere göre etkin renal plazma akımı yaklaşık kaç mL/dakikadır?

Doğru cevap: C) 600

Açıklama: Klirens $C = U \times V / P$ formülüyle hesaplanır. $60 \text{ mg/mL} \times 1 \text{ mL/dakika} / 0,10 \text{ mg/mL} = 600 \text{ mL/dakika}$ bulunur; PAH klirensi etkin renal plazma akımını yaklaşık olarak gösterir.

Öğrenme hedefi: Klirens formülünü kullanarak etkin renal plazma akımını hesaplayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: PAH, renal klirens, hesaplama

TBT 11 | Fizyoloji | Oksijen-hemoglobin ilişkisi

Aşağıdakilerden hangisi oksihemoglobin dissosiyasyon eğrisini sola kaydırarak hemoglobinin oksijene afinitesini artırır?

Doğru cevap: A) Fetal hemoglobin varlığı

Açıklama: Fetal hemoglobin 2,3-BPG'ye daha düşük afinite gösterdiği için oksijene daha yüksek afinite taşır ve eğriyi sola kaydırır. Artmış CO₂, sıcaklık, 2,3-BPG ve azalmış pH ise sağa kaymaya neden olur.

Öğrenme hedefi: Oksihemoglobin eğrisini kaydıran faktörleri yorumlayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: hemoglobin, P50, fetal hemoglobin

TBT 12 | Fizyoloji | Mide asit sekresyonu

Gastrin, histamin ve vagal uyarının pariyetal hücrede farklı reseptörler üzerinden başlattığı sinyallerin mide lümenine asit salgılanmasındaki ortak son efektörü aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) H+/K+ ATPaz

Açıklama: Pariyetal hücrenin apikal membranındaki H+/K+ ATPaz, hidrojen iyonunu mide lümenine taşıyan ortak son basamaktır. Gastrin ve asetilkolin hücre içi kalsiyumu, histamin ise cAMP'yi artırır; tüm yollar proton pompasının aktivasyonunda birleşir.

Öğrenme hedefi: Mide asit sekresyonunun ortak hücrel son basamağını tanımlayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: pariyetal hücre, proton pompası, H+/K+ ATPaz

TBT 13 | Tıbbi Biyokimya | Kolesterol biyosentezi

Kolesterol sentezinin hız kısıtlayıcı basamağını katalizleyen ve statinlerin doğrudan inhibe ettiği enzim aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) HMG-KoA redüktaz

Açıklama: HMG-KoA redüktaz, HMG-KoA'yı mevalonata dönüştürür ve kolesterol biyosentezinin hız kısıtlayıcı enzimidir. Statinler bu enzimin kompetitif inhibitörleridir.

Öğrenme hedefi: Kolesterol sentezinin düzenleyici enzimini ve statinlerin hedefini tanıyabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: kolesterol, HMG-KoA redüktaz, statin

TBT 14 | Tıbbi Biyokimya | Üre döngüsü

Üre molekülünde yer alan iki azot atomunun doğrudan kaynakları aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

Doğru cevap: E) Serbest amonyak ve aspartat

Açıklama: Ürenin azotlarından biri karbamoil fosfat oluşumu sırasında serbest amonyaktan, diğeri arjininosüksinat oluşurken aspartattan gelir. Ornitin döngü taşıyıcısıdır; ürenin azotuna doğrudan katkı sağlamaz.

Öğrenme hedefi: Üre döngüsündeki azot kaynaklarını ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: üre döngüsü, amonyak, aspartat

TBT 15 | Tıbbi Biyokimya | Antioksidan sistemler

Hidrojen peroksit ve lipid hidroperoksitlerinin indirgenmesinde glutatyonu kullanan glutatyon peroksidaz enziminin temel eser element kofaktörü aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Selenyum

Açıklama: Glutatyon peroksidazın aktif merkezinde selenosistein bulunur ve enzim selenyuma bağımlıdır. Bakır ve çinko süperoksit dismutazla, mangan ise mitokondriyal süperoksit dismutazla ilişkilidir.

Öğrenme hedefi: Antioksidan enzimleri gerekli eser elementlerle eşleştirebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: glutatyon peroksidaz, selenyum, antioksidan

TBT 16 | Tıbbi Biyokimya | Amino asit metabolizması

Amino asitlerin çoğunda amino grubunun bir alfa-keto aside aktarılmasını katalizleyen aminotransferazların koenzimi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Piridoksal fosfat

Açıklama: Aminotransferazlar B6 vitamininin aktif formu olan piridoksal fosfatı kullanır. Tiamin pirofosfat oksidatif dekarboksilasyonlarda, biotin karboksilasyonlarda, tetrahidrofolat ise tek karbon taşınmasında görev yapar.

Öğrenme hedefi: Amino asit metabolizması enzimlerini vitamin kökenli koenzimlerle eşleştirebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: transaminasyon, PLP, B6 vitamini

TBT 17 | Tıbbi Biyokimya | Yağ asidi oksidasyonu

Uzamış açlıkta karaciğerde yağ asidi beta-oksidasyonunun artmasına doğrudan katkı sağlayan değişiklik aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Malonil-KoA azalmasına bağlı karnitin açıltransferaz I inhibisyonunun kalkması

Açıklama: Açlıkta insülin/glukagon oranı düşer, asetil-KoA karboksilaz inhibe olur ve malonil-KoA azalır. Malonil-KoA'nın karnitin açıltransferaz I üzerindeki inhibisyonu kalkınca uzun zincirli yağ asitleri mitokondriye taşınarak beta-oksidasyona girer.

Öğrenme hedefi: Yağ asidi sentezi ile oksidasyonu arasındaki malonil-KoA aracılı karşılıklı düzenlemeyi açıklayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: beta oksidasyon, malonil-KoA, CPT-I

TBT 18 | Tıbbi Biyokimya | Kollajen sentezi

Prokollajen sentezinde prolin ve lizin kalıntılarının hidroksilasyonu için gerekli olup eksikliğinde üçlü heliks stabilitesini bozan vitamin aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) C vitamini

Açıklama: Askorbik asit, prolin ve lizin hidroksilazlar için indirgen kofaktördür. Eksikliği hidroksiprolin ve hidroksilizin oluşumunu azaltır; kollajen üçlü heliksi ve çapraz bağlanma için gerekli yapı zayıflar.

Öğrenme hedefi: Kollajen sentez basamaklarını vitamin gereksinimiyle ilişkilendirebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: kollajen, askorbik asit, hidroksilasyon

TBT 19 | Tıbbi Mikrobiyoloji | Dental biyofilm

Dental biyofilm olgunlaşırken erken kolonizan streptokoklarla geç kolonizan periodontal patojenler arasında koagregasyon köprüsü oluşturan mikroorganizma aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Fusobacterium nucleatum

Açıklama: Fusobacterium nucleatum çok sayıda türle koagregasyon gösterebildiği için erken ve geç kolonizanlar arasında köprü organizma kabul edilir. Bu özelliği biyofilmin olgunlaşmasına ve anaerobik topluluğun kurulmasına katkı sağlar.

Öğrenme hedefi: Dental biyofilm gelişiminde mikroorganizmaların ardışık kolonizasyon rollerini açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: biyofilm, Fusobacterium nucleatum, koagregasyon

TBT 20 | Tıbbi Mikrobiyoloji | Periodontal patojenler

Asakkarolitik, siyah pigment oluşturan, gram-negatif zorunlu anaerop bir basil olup gingipainleri ve fimbrialarıyla periodontal doku yıkımına katkı sağlayan mikroorganizma aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Porphyromonas gingivalis

Açıklama: Porphyromonas gingivalis siyah pigmentli, asakkarolitik ve zorunlu anaerop bir gram-negatif basildir. Gingipain adı verilen proteazları, kapsülü ve fimbriaları virülansında önemlidir; Prevotella intermedia ise sakkarolitik özellik gösterebilir.

Öğrenme hedefi: Başlıca periodontal patojenleri fenotipik ve virülans özellikleriyle tanıyabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: Porphyromonas gingivalis, gingipain, kırmızı kompleks

TBT 21 | Tıbbi Mikrobiyoloji | Sterilizasyon kontrolü

Basınçlı buhar sterilizasyonunun biyolojik etkinliğini izlemek için sporları en uygun indikatör olarak kullanılan mikroorganizma aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Geobacillus stearothermophilus

Açıklama: Geobacillus stearothermophilus sporları nemli ısıya dirençli olduğundan otoklav validasyonunda biyolojik indikatör olarak kullanılır. Bacillus atrophaeus sporları daha çok etilen oksit ve kuru ısı sterilizasyonunun kontrolüyle ilişkilidir.

Öğrenme hedefi: Sterilizasyon yöntemlerini uygun biyolojik indikatörlerle eşleştirebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: otoklav, biyolojik indikatör, Geobacillus

TBT 22 | Tıbbi Mikrobiyoloji | Hepatit B serolojisi

HBsAg negatif, anti-HBc total pozitif ve anti-HBs pozitif bulunan bir kişide en olası serolojik durum aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Geçirilmiş enfeksiyon sonrası bağışıklık

Açıklama: Anti-HBc pozitifliği kişinin virüsle doğal olarak karşılaştığını, anti-HBs pozitifliği ise bağışıklık geliştiğini gösterir. Aşıya bağlı bağışıklıkta anti-HBc beklenmez; HBsAg negatifliği aktif enfeksiyonu desteklemez.

Öğrenme hedefi: Hepatit B serolojik belirteçlerini klinik durumla eşleştirebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: HBV, seroloji, anti-HBc

TBT 23 | Tıbbi Mikrobiyoloji | Tıbbi mikoloji

Serum içinde 37 °C'de kısa sürede gerçek hif başlangıcına benzeyen germ tüpü oluşturmaya, aşağıdaki Candida türlerinden hangisinin hızlı tanısında en yararlı bulgudur?

Doğru cevap: B) Candida albicans

Açıklama: Germ tüp testi Candida albicansın hızlı ön tanısında klasik olarak kullanılır; Candida dubliniensis de pozitif olabilir ancak seçeneklerde yoktur. Diğer seçeneklerde germ tüp oluşumu beklenmez.

Öğrenme hedefi: Candida türlerinin temel laboratuvar ayırıcı özelliklerini tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: Candida albicans, germ tüp, oral kandidiyazis

TBT 24 | Tıbbi Mikrobiyoloji | Aşırı duyarlılık

Dolaşımdaki antijen-antikor komplekslerinin damar duvarı ve dokularda birikerek komplemanı aktive etmesiyle gelişen aşırı duyarlılık tipi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Tip III

Açıklama: Tip III aşırı duyarlılık, çözünür immün komplekslerin birikmesi ve kompleman aktivasyonu ile karakterizedir. Tip I IgE aracılı, Tip II hücre yüzeyi antijenlerine karşı antikor aracılı, Tip IV ise T hücre aracılı gecikmiş yanıttır.

Öğrenme hedefi: Aşırı duyarlılık tiplerini temel immün mekanizmalarına göre ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: immün kompleks, Tip III, kompleman

TBT 25 | Histoloji ve Embriyoloji | Birleşim epiteli

Birleşim epitelinin dış yüzeyine tutunmasını sağlayan yapılar aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

Doğru cevap: C) Hemidesmozomlar ve iç bazal lamina

Açıklama: Birleşim epiteli dış yüzeyine hemidesmozomlar ve iç bazal lamina aracılığıyla bağlanır. Dış bazal lamina epiteli alttaki bağ dokusundan ayırır; desmozomlar ise epitel hücrelerini birbirine bağlar.

Öğrenme hedefi: Birleşim epitelinin dişe ve bağ dokusuna tutunma düzenini açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: birleşim epiteli, hemidesmozom, iç bazal lamina

TBT 26 | Histoloji ve Embriyoloji | Kök gelişimi

Hertwig epitel kök kını, diş gelişimi sırasında aşağıdaki yapılardan hangisinin uzamasıyla oluşur?

Doğru cevap: A) İç ve dış mine epitelinin servikal halkası

Açıklama: Hertwig epitel kök kını, mine organının servikal halkasında iç ve dış mine epitelinin birleştiği bölgenin apikal yönde uzamasıyla gelişir. Kök şekillenmesini yönlendirir ve kök dentini oluşumunu indükler.

Öğrenme hedefi: Diş kökü gelişiminde Hertwig epitel kök kınının kökenini tanıyabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: Hertwig, kök gelişimi, servikal halka

TBT 27 | Histoloji ve Embriyoloji | Kraniofasial embriyoloji

Aşağıdaki hücrelerden hangisi kranial nöral krest kökenlidir?

Doğru cevap: D) Odontoblast

Açıklama: Odontoblastlar ektomezenkimal kökenli olup kranial nöral krestten gelişir. Ameloblastlar yüzey ektoderminden, pariyetal hücreler ve hepatositler endodermden; endotel ise ağırlıklı olarak mezodermden köken alır.

Öğrenme hedefi: Kraniofasial dokuların embriyolojik kökenlerini ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: nöral krest, odontoblast, ektomezenkim

TBT 28 | Histoloji ve Embriyoloji | Faringeal arklar

Birinci faringeal ark kıkırdağı ile ilişkili olarak gelişen orta kulak kemikçikleri aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

Doğru cevap: B) Malleus ve incus

Açıklama: Birinci faringeal arkın Meckel kıkırdağıyla ilişkili kısımlarından malleus ve incus gelişir. Stapes ve styloid çıkıntı ise ikinci faringeal arkın Reichert kıkırdağıyla ilişkilidir.

Öğrenme hedefi: Faringeal arkları iskelet türevleriyle eşleştirebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: birinci faringeal ark, malleus, incus

TBT 29 | Tıbbi Patoloji | Epitelial displazi

Oral epitelin tüm kalınlığında belirgin sitolojik atipi ve maturasyon kaybı bulunan, ancak bazal membranı aşmayan lezyon aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Karsinoma in situ

Açıklama: Karsinoma in situ, epitelin tüm kalınlığını tutan ağır displaziye rağmen bazal membranın korunmasıyla tanımlanır. Bazal membranın aşılması invaziv karsinom tanısı için gereklidir.

Öğrenme hedefi: Karsinoma in situ ile invaziv maligniteyi histolojik sınır temelinde ayırt edebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: karsinoma in situ, bazal membran, displazi

TBT 30 | Tıbbi Patoloji | Odontojenik kistler

Mandibular birinci molar bölgesinde nonvital bir dişin apeksiyle ilişkili, iyi sınırlı radyolusent lezyonun histolojik incelemesinde nonkeratinize çok katlı yassı epitel, yoğun kronik inflamasyon ve kolesterol yarıkları saptanıyor. En olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Radiküler kist

Açıklama: Nonvital diş apeksiyle ilişkili inflamatuvar kistik lezyon radiküler kisttir. Epitelde kronik inflamatuvar değişiklikler ve kist duvarında kolesterol yarıkları görülebilir; dentigeröz kist gömülü diş kuronuyla ilişkilidir.

Öğrenme hedefi: Odontojenik kistlerin klinik, radyolojik ve histolojik özelliklerini birlikte yorumlayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: radiküler kist, nonvital diş, kolesterol yarıkları

TBT 31 | Tıbbi Patoloji | Metabolik kemik hastalıkları

Lameller kemiğin düzensiz sement çizgileriyle bölünerek yapboz veya mozaik görünümü oluşturması aşağıdaki hastalıklardan hangisi için karakteristiktir?

Doğru cevap: A) Paget hastalığı

Açıklama: Paget hastalığının sklerotik evresinde düzensiz remodelling sonucu belirgin sement çizgileriyle ayrılmış mozaik kemik görünümü oluşur. Fibröz displazide ise 'Çin harfleri' biçimli woven kemik trabekülleri tipiktir.

Öğrenme hedefi: Metabolik kemik hastalıklarının ayırt edici histopatolojik bulgularını tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: Paget, mozaik kemik, sement çizgisi

TBT 32 | Tıbbi Patoloji | Apoptoz

DNA hasarının tetiklediği intrinsik apoptoz yolunda mitokondriden salınarak Apaf-1 ile apoptosom oluşturan ve başlatıcı kaspaz-9'u aktive eden molekül aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Sitokrom c

Açıklama: İntrinsik yolda mitokondri dış membran geçirgenliği artar ve sitokrom c sitoplazmaya salınır. Sitokrom c, Apaf-1 ve prokaspaz-9 ile apoptosom oluşturur; Bcl-2 ise bu süreci baskılayan antiapoptotik proteindir.

Öğrenme hedefi: İntrinsik apoptoz yolunun temel moleküler basamaklarını açıklayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: apoptoz, sitokrom c, kaspaz-9

TBT 33 | Tıbbi Farmakoloji | Lokal anestezikler

Aynı doku pH'sında aşağıdaki lokal anesteziklerden hangisinin pKa değeri en düşük olduğundan etkisinin daha hızlı başlaması beklenir?

Doğru cevap: B) Mepivakain

Açıklama: Düşük pKa, fizyolojik pH'da daha yüksek oranda yüksüz baz formu bulunmasını ve sinir membranına daha hızlı geçişi sağlar. Mepivakainin pKa'sı seçenekler içindeki diğer ajanlardan daha düşüktür; prokain ve bupivakain daha yavaş başlangıçlıdır.

Öğrenme hedefi: Lokal anestezik pKa değeri ile etki başlangıcı arasındaki ilişkiyi yorumlayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: lokal anestezik, pKa, mepivakain

TBT 34 | Tıbbi Farmakoloji | Antibiyotik etkileşimleri

Varfarin kullanan bir hastada anaerob odontojenik enfeksiyon tedavisi için başlanan aşağıdaki ilaçlardan hangisi INR artışı ve kanama riskini belirgin biçimde yükseltmesi bakımından en dikkatli kullanılmalıdır?

Doğru cevap: E) Metronidazol

Açıklama: Metronidazol varfarinin özellikle S-enantiomer metabolizmasını inhibe ederek antikoagülan etkiyi güçlendirebilir ve INR'yi artırabilir. Bu birliktelikte yakın INR izlemi ve doz ayarı gerekebilir.

Öğrenme hedefi: Diş hekimliğinde sık kullanılan antimikrobiyallerin önemli ilaç etkileşimlerini tanıyabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: varfarin, metronidazol, INR

TBT 35 | Tıbbi Farmakoloji | Anafilaksi tedavisi

Diş hekimliği kliniğinde gelişen yaygın ürtiker, bronkospazm ve hipotansiyonla seyreden anafilakside ilk tercih ilaç ve uygulama yolu aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) İntramüsküler adrenalin

Açıklama: Anafilakside ilk ve yaşam kurtarıcı tedavi uyuluğun anterolateraline intramüsküler adrenalinidir. Antihistaminikler ve kortikosteroidler yardımcıdır; etkileri daha geç başlar ve adrenalinin yerine geçmez.

Öğrenme hedefi: Anafilakside birinci basamak farmakolojik tedaviyi doğru seçebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: anafilaksi, adrenalin, acil

TBT 36 | Tıbbi Farmakoloji | Lokal anestezi toksisitesi

Metaboliti o-toluidin nedeniyle özellikle yüksek dozlarda methemoglobinemi oluşturabilen lokal anestezi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Prilokain

Açıklama: Prilokainin o-toluidin metaboliti hemoglobindeki demiri oksitleyerek methemoglobinemiye yol açabilir. Risk dozla artar ve methemoglobinemiye yatkın kişilerde prilokainden kaçınılmalıdır.

Öğrenme hedefi: Lokal anesteziğin özgül toksik etkilerini tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: prilokain, methemoglobinemi, o-toluidin

TBT 37 | Tıbbi Biyoloji ve Genetik | Mutasyon tipleri

Protein kodlayan bir gende tek baz değişikliği sonucunda amino asit kodlayan bir kodonun dur kodonuna dönüşmesi aşağıdaki mutasyon tiplerinden hangisidir?

Doğru cevap: D) Anlamsız mutasyon

Açıklama: Bir kodonun erken dur kodonuna dönüşmesi anlamsız (nonsense) mutasyondur ve kısalmış protein oluşmasına yol açabilir. Yanlış anlamlı mutasyonda farklı bir amino asit kodlanır, sessiz mutasyonda amino asit değişmez.

Öğrenme hedefi: Nokta mutasyonlarını protein ürününe etkilerine göre sınıflandırabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: nonsense, dur kodonu, nokta mutasyonu

TBT 38 | Tıbbi Biyoloji ve Genetik | Gen ifadesinin düzenlenmesi

MikroRNA'ların gen ifadesini azaltmasındaki temel mekanizma aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) RISC kompleksi içinde hedef mRNA'ya bağlanarak translasyonu baskılamak veya mRNA yıkımını artırmak

Açıklama: MikroRNA'lar RISC kompleksine katılır ve hedef mRNA ile kısmi veya tam eşleşme kurarak translasyonun baskılanmasına ya da mRNA'nın parçalanmasına yol açar. DNA dizisini değiştirmezler.

Öğrenme hedefi: Kodlamayan RNA'ların posttranskripsiyonel gen düzenlenmesindeki rolünü açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: miRNA, RISC, posttranskripsiyonel

TBT 39 | Tıbbi Biyoloji ve Genetik | Mendel kalıtımı

Tam penetranslı otozomal dominant bir hastalık için heterozigot hasta ebeveyn ile hastalık alelini taşımayan sağlıklı ebeveynden doğacak her çocuk açısından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: E) Cinsiyetten bağımsız olarak her gebelikte hastalık riski yüzde 50'dir

Açıklama: Heterozigot otozomal dominant ebeveyn hastalık alelini gametlerinin yarısına aktarır. Her gebelik bağımsızdır ve cinsiyetten bağımsız olarak risk yüzde 50'dir.

Öğrenme hedefi: Otozomal dominant kalımda tekrarlama riskini hesaplayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: otozomal dominant, kalıtım, yüzde 50

TBT 40 | Tıbbi Biyoloji ve Genetik | Epigenetik

Dişi memelilerde X kromozomu inaktivasyonunun başlatılmasında inaktive edilecek X kromozomunu kaplayarak susturucu kromatin oluşumunu yönlendiren RNA aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) XIST

Açıklama: XIST uzun kodlamayan RNA'sı inaktive edilecek X kromozomundan transkribe olur ve kromozomu kaplayarak susturucu epigenetik kompleksleri toplar. Sonraki DNA metilasyonu ve histon değişiklikleri inaktif durumun sürdürülmesine katkı verir.

Öğrenme hedefi: X kromozomu inaktivasyonunun başlatıcı moleküler mekanizmasını tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: XIST, X inaktivasyonu, epigenetik

Klinik Bilimler Testi Çözümleri**KBT 1 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Derin boyun enfeksiyonları**

Bilateral submandibular ve sublingual bölgelerde sert şişlik, ağız tabanında yükselme, dilin arkaya itilmesi, disfaji ve solunum güçlüğü bulunan hastada ilk öncelik aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Hava yolunun güvence altına alınması

Açıklama: Bulgular Ludwig anjini düşündürür ve ölümcül risk hava yolu tıkanmasıdır. Bu nedenle öncelik hava yolunun değerlendirilmesi ve güvence altına alınmasıdır; drenaj, kültür, intravenöz antibiyotik ve odak kontrolü bundan sonra planlanır.

Öğrenme hedefi: Derin boyun enfeksiyonunda yaşamı tehdit eden önceliği belirleyebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: Ludwig anjini, hava yolu, odontojenik enfeksiyon

KBT 2 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Lokal anestezi komplikasyonları

İnferior alveoler sinir blokajından hemen sonra aynı tarafta göz kapağını kapatamama ve ağız köşesinde düşme gelişmesinin en olası nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Solüsyonun parotis bezi içine depolanarak nervus facialis dallarını bloke etmesi

Açıklama: İğnenin çok posteriora ilerletilmesi ve solüsyonun parotis içine bırakılması fasiyal sinir dallarını geçici olarak bloke edebilir. Sonuç aynı tarafta mimik kaslarında geçici paralizidir; kornea korunmalı ve hasta anestezi geçene kadar izlenmelidir.

Öğrenme hedefi: Inferior alveoler blok komplikasyonunu anatomik mekanizmasıyla tanıyabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | **Önerilen süre:** 60 sn | **Etiketler:** fasiyal paralizi, parotis, IAN blok

KBT 3 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Alveoler osteit

Alt molar çekiminden üç gün sonra başlayan, kulağa yayılan şiddetli ağrı ve boş görünümlü alveol saptanan; ateş ve yaygın şişliği olmayan hastada en uygun ilk lokal yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Nazik irrigasyon ve ağrı giderici medikamentli pansuman

Açıklama: Tablo alveoler osteit ile uyumludur. Tedavinin amacı ağrıyı kontrol etmek ve debrisleri uzaklaştırmaktır; nazik irrigasyon, uygun analjezi ve gerektiğinde medikamentli pansuman uygulanır. Sistemik enfeksiyon bulgusu yoksa rutin antibiyotik gerekmez.

Öğrenme hedefi: Alveoler osteitin klinik tanısını ve semptomatik tedavi yaklaşımını seçebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | **Önerilen süre:** 60 sn | **Etiketler:** dry socket, alveoler osteit, çekim komplikasyonu

KBT 4 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Oroantral açıklık

Maksiller birinci molar çekimi sonrası yaklaşık 6 mm çapında taze oroantral açıklık saptanan, sinüs enfeksiyonu bulunmayan ve vestibüler dokusu yeterli hastada açıklığın primer kapatılması için en uygun yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Bukkal ilerletme flebi

Açıklama: Orta büyüklükte taze oroantral açıklıkların kapatılmasında bukkal mukoperiosteal ilerletme flebi sık kullanılan, öngörülebilir bir yöntemdir. Çok küçük açıklıklar kendiliğinden kapanabilir; büyük veya nüks olgularda palatal ya da bukkal yağ yastığı flepleri düşünülebilir.

Öğrenme hedefi: Oroantral açıklığın boyut ve doku koşullarına göre kapatma yöntemini seçebilme.

Zorluk: Orta | **Önerilen süre:** 75 sn | **Etiketler:** oroantral açıklık, bukkal flep, maksiller molar

KBT 5 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Gömülü üçüncü molar

Mandibular üçüncü molar cerrahisinde aşağıdaki bulgulardan hangisi operasyon zorluğunu en fazla artırır?

Doğru cevap: C) Pell-Gregory Sınıf III, pozisyon C ve distoangular yerleşim

Açıklama: Ramus içinde sınırlı yer (Sınıf III), derin gömülülük (C) ve distoangular konum kemik kaldırma ve diş bölme gereksinimini artırır. Geniş periodontal aralık, geniş folikül, genç ve elastik kemik ise çekimi kolaylaştırabilir.

Öğrenme hedefi: Gömülü üçüncü molar cerrahisinde zorluğu belirleyen radyografik faktörleri değerlendirebilme.

Zorluk: Orta | **Önerilen süre:** 75 sn | **Etiketler:** Pell-Gregory, gömülü diş, cerrahi zorluk

KBT 6 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | İlaçla ilişkili çene osteonekrozu

İntravenöz zoledronat kullanan, baş-boyun radyoterapi öyküsü olmayan hastada mandibulada sekiz haftadır devam eden ekspoze kemik, ağrı ve pürülan akıntı vardır. Bu tablo için en uygun evre ve temel yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Evre 2 - antiseptik ağız bakımı, sistemik antibiyotik ve gerektiğinde sınırlı debridman

Açıklama: Ekspoze nekrotik kemik ile ağrı ve enfeksiyon bulguları MRONJ Evre 2 ile uyumludur. Antimikrobiyal gargara, sistemik antibiyotik, ağrı kontrolü ve irritan nekrotik parçaların sınırlı uzaklaştırılması temel yaklaşımdır; radyoterapi öyküsünün olmaması osteoradyonekrozu dışlar.

Öğrenme hedefi: MRONJ tanı ölçütlerini evre ve tedaviyle ilişkilendirebilme.

Zorluk: Orta-Zor | **Önerilen süre:** 90 sn | **Etiketler:** MRONJ, zoledronat, evre 2

KBT 7 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Orta yüz kırıkları

Yüz travması sonrası malar düzleşme, infraorbital hipoestezi, diplopi ve palpe edilebilir infraorbital basamak saptanan hastada kırık hatlarını üç boyutlu değerlendirmek için ilk tercih görüntüleme yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) İnce kesit maksillofasiyal bilgisayarlı tomografi

Açıklama: Bulgular zigomatikomaksiller kompleks kırığını düşündürür. İnce kesit maksillofasiyal BT kemik hatlarını, orbital tabanı ve deplasmanı çok düzlemli olarak göstermede ilk tercihtir; MRG yumuşak doku ve disk değerlendirmesinde üstündür.

Öğrenme hedefi: Orta yüz kırıklarında uygun kesitsel görüntüleme yöntemini seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: ZMC kırığı, BT, diplopi

KBT 8 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Kondil kırıkları

Mandibular kondil kırığında açık redüksiyon ve internal fiksasyon için kesin endikasyon oluşturan durum aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Kondil başının orta kraniyal fossaya deplasmanı

Açıklama: Kondil başının orta kraniyal fossaya deplasmanı açık cerrahi için klasik mutlak endikasyondur. Oklüzyonun kapalı yöntemlerle sağlanabildiği, minimal deplasmanlı veya çocuk hastalardaki birçok kırık fonksiyonel-konservatif olarak yönetilebilir.

Öğrenme hedefi: Kondil kırıklarında açık cerrahi endikasyonlarını ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: kondil kırığı, ORIF, kraniyal fossa

KBT 9 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Lokal anestezi sistemik toksisitesi

Bupivakain enjeksiyonu sonrası nöbet, ventriküler aritmi ve dolaşım kollapsı gelişen hastada standart resüsitasyona ek olarak uygulanması gereken özgül tedavi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) %20 intravenöz lipid emülsiyonu

Açıklama: Ağır lokal anestezi sistemik toksisitesinde hava yolu, oksijenasyon ve nöbet kontrolüne ek olarak intravenöz lipid emülsiyonu uygulanır. Lipid emülsiyonu özellikle lipofilik bupivakainin dolaşımdan uzaklaştırılmasına katkı sağlar.

Öğrenme hedefi: Lokal anestezi sistemik toksisitesinde özgül antidotal yaklaşımı seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: LAST, bupivakain, lipid emülsiyonu

KBT 10 | Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi | Oral kanser evreleme

Dil lateralinde en büyük çapı 3 cm, invazyon derinliği 6 mm olan skuamöz hücreli karsinom ve aynı tarafta 2 cm çapında tek hareketli servikal lenf nodu metastazı bulunan, uzak metastaz saptanmayan hastanın TNM sınıflaması aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) T2N1M0

Açıklama: Primer tümör 2 cm'den büyük, 4 cm'den küçük ve invazyon derinliği 10 mm'yi aşmadığı için T2'dir. Tek ipsilateral ve 3 cm'den küçük lenf nodu N1, uzak metastaz yokluğu M0 olarak sınıflanır.

Öğrenme hedefi: Oral kanserde temel TNM ölçütlerini klinik veriye uygulayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: TNM, oral kanser, lenf nodu

KBT 11 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | CBCT

Konik ışınlı bilgisayarlı tomografinin çok kesitli medikal bilgisayarlı tomografiye göre dezavantajı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Yumuşak doku kontrast çözünürlüğünün daha düşük olması

Açıklama: CBCT yüksek uzaysal çözünürlükle mineralize dokuları iyi gösterir; ancak saçılma ve düşük kontrast çözünürlüğü nedeniyle yumuşak doku değerlendirmesi medikal BT'den zayıftır. Voksel yapısı izotropiktir ve görüntü alanı seçilebilir.

Öğrenme hedefi: CBCT ile medikal BT'nin güçlü ve zayıf yönlerini karşılaştırabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: CBCT, yumuşak doku, kontrast çözünürlüğü

KBT 12 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | İntraoral teknik hataları

Açıortay tekniğiyle alınan periapikal radyografide vertikal açılamanın gereğinden fazla dik yapılması aşağıdaki görüntü hatalarından hangisine yol açar?

Doğru cevap: E) Foreshortening

Açıklama: Vertikal açının aşırı artırılması diş görüntüsünün kısalmış görünmesine, yani foreshorteninge neden olur. Yetersiz vertikal açı ise elongasyon; hatalı horizontal açı ise proksimal süperpozisyon oluşturur.

Öğrenme hedefi: Açıortay tekniğinde vertikal açı hatalarını görüntü sonucu ile eşleştirebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: periapikal, foreshortening, vertikal açı

KBT 13 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | Radyografik artefaktlar

Posterior dişlerin servikal bölgelerinde, mine ve alveoler kret arasında anatomik incelmeye bağlı oluşan ve kök çürüğünü taklit edebilen kama biçimli radyolusent görüntü aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Servikal burnout

Açıklama: Servikal burnout, servikal bölgede dokunun daha az x-ışını absorbe etmesine bağlı ortaya çıkan artefaktik radyolusensidir. Genellikle sınırları belirsizdir ve klinik muayeneyle kök çürüğünden ayrılmalıdır.

Öğrenme hedefi: Servikal burnout artefaktını kök çürüğünden ayırt edebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: servikal burnout, artefakt, kök çürüğü

KBT 14 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | Tükürük bezi görüntüleme

Sialografi için aşağıdakilerden hangisi belirgin kontrendikasyondur?

Doğru cevap: A) Akut süpüratif sialadenit

Açıklama: Akut enfeksiyonda kanala kontrast madde verilmesi ağrıyı ve enfeksiyon yayılımını artırabilir; bu nedenle sialografi kontrendikedir. Kronik duktal hastalıkların değerlendirilmesinde ise yararlı olabilir.

Öğrenme hedefi: Sialografinin endikasyon ve kontrendikasyonlarını ayırt edebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: sialografi, akut sialadenit, kontrast

KBT 15 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | TME görüntüleme

Temporomandibular eklemden artiküler diskin konumunu, morfolojisini ve redüksiyon durumunu doğrudan değerlendirmede en uygun yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Manyetik rezonans görüntüleme

Açıklama: MRG iyonlaştırıcı radyasyon kullanmadan disk ve retrodiscal dokular gibi yumuşak yapıların konum ve morfolojisini gösterir. CBCT kemik komponentleri için üstündür ancak diski doğrudan değerlendirmez.

Öğrenme hedefi: TME'nin kemik ve yumuşak doku bileşenlerine uygun görüntüleme yöntemini seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: TME, MRG, disk deplasmanı

KBT 16 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | Radyobiyojoloji

İyonlaştırıcı radyasyona bağlı kanser gelişimiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: D) Eşik kabul edilmeyen, olasılığı dozla artan stokastik etkidir

Açıklama: Kanser ve kalıtsal etkiler stokastik etkilerdir; güvenli bir eşik kabul edilmez ve doz arttıkça ortaya çıkma olasılığı artar. Etkinin şiddeti dozla zorunlu olarak artmaz; bu özellik deterministik etkilerden farklıdır.

Öğrenme hedefi: Stokastik ve deterministik radyasyon etkilerini ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: stokastik, radyasyon, kanser

KBT 17 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | Panoramik görüntüleme

Panoramik radyografide hastanın sol tarafındaki metal küpenin oluşturduğu hayalet görüntünün gerçek görüntüye göre tipik konumu aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Karşı tarafta, daha yukarıda, daha büyük ve bulanık

Açıklama: Hayalet görüntüler karşı tarafta, gerçek görüntüden daha yukarıda, büyümüş ve bulanık olarak izlenir. Metal nesnenin rotasyon merkezine göre konumu bu tipik özellikleri oluşturur.

Öğrenme hedefi: Panoramik hayalet görüntünün karakteristik özelliklerini tanıyabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: panoramik, hayalet görüntü, artefakt

KBT 18 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | Mandibular radyolusensiler

Aseptomatik 55 yaşındaki erkek hastanın panoramik radyografisinde mandibula angulus bölgesinde, mandibular kanalın altında, iyi sınırlı ve kortike oval radyolusensi izleniyor. En olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Stafne kemik defekti

Açıklama: Mandibular kanalın altında, angulus bölgesinde iyi sınırlı statik radyolusensi Stafne kemik defekti için tipiktir. Genellikle submandibular bez dokusunun lingual kortekte oluşturduğu gelişimsel çöküntüdür ve tedavi gerektirmez.

Öğrenme hedefi: Stafne kemik defektinin tipik yerleşimini ve klinik önemini tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: Stafne, mandibular kanal, statik kemik kavitesi

KBT 19 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | Metabolik kemik hastalığı

Altmış beş yaşındaki hastada çene genişlemesi, protezin dar gelmesi, serum alkale fosfataz yüksekliği, dişlerde hipersementoz ve radyografide pamuk yumağı görünümü saptanıyor. En olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Paget hastalığı

Açıklama: Çene genişlemesi, hipersementoz, yüksek alkale fosfataz ve 'cotton-wool' radyopasiteler Paget hastalığının karakteristik kombinasyonudur. Kalsiyum ve fosfor çoğu hastada normal olabilir.

Öğrenme hedefi: Paget hastalığının klinik, laboratuvar ve radyografik bulgularını birleştirebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: Paget, cotton-wool, hipersementoz

KBT 20 | Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi | Odontojenik kistler

Gömülü mandibular üçüncü molar kuronunu çevreleyen ve kist sınırının dişin mine-sement birleşimine tutunduğu tek odacıklı radyolusent lezyon için en olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Dentigeröz kist

Açıklama: Dentigeröz kist gömülü dişin kuronuyla ilişkilidir ve radyolusensinin sınırı mine-sement birleşimine tutunur. Radiküler kist nonvital diş apeksiyle, lateral periodontal kist ise vital dişlerin lateral kök yüzeyiyle ilişkilidir.

Öğrenme hedefi: Perikoronar radyolusensilerin ayırıcı tanısını yapabilmek.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: dentigeröz kist, gömülü diş, perikoronar

KBT 21 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Travmatik pulpa ekspozu

Sekiz yaşındaki çocuğun kök gelişimi tamamlanmamış üst santral kesicisinde travmadan bir saat sonra yaklaşık 2 mm çapında pulpa ekspozu vardır. Diş vitaldir ve radiküler kırık saptanmamıştır. En uygun tedavi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Parsiyel pulpotomi (Cvek)

Açıklama: Genç daimi dişte taze travmatik ekspoz ve canlı pulpa varlığında parsiyel pulpotomi, yüzeysel inflame dokuyu uzaklaştırıp radiküler pulpa canlılığını korur ve apeksogeneze izin verir. Apeksifikasyon nekrotik pulpalı açık apeksli dişler içindir.

Öğrenme hedefi: Olgunlaşmamış daimi dişte travmatik pulpa ekspozuna uygun vital pulpa tedavisini seçebilmek.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: Cvek pulpotomi, açık apeks, travma

KBT 22 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Süt dişi intrüzyonu

Dört yaşındaki çocuğun intrüze olmuş üst süt santral dişinde kök ucunun labiale, daimi diş germinden uzağa yöneldiği; alveol kırığı ve oklüzal engel bulunmadığı görülüyor. En uygun yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Spontan re-erüpsiyon için izlem

Açıklama: Kök ucu daimi diş germinden uzağa, labiale yönelmiş ve ek komplikasyon yoksa intrüze süt dişi çoğunlukla spontan re-erüpsiyon için izlenir. Germ yönüne deplasman, enfeksiyon veya ciddi engel çekim gerektirebilir.

Öğrenme hedefi: Süt dişi intrüzyonunda kök yönü ve daimi germ ilişkisine göre tedavi seçebilmek.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: süt dişi, intrüzyon, re-erüpsiyon

KBT 23 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Daimi diş avülsiyonu

On yaşındaki çocuğun açık apeksli üst santral kesicisi avülse olmuş, 20 dakika sonra süt içinde kliniğe getirilmiştir. Soket uygundur. En uygun yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Dişi hemen reimplante edip yaklaşık iki hafta esnek splintlemek ve revaskülarizasyon açısından izlemek

Açıklama: Kısa ekstraoral süre ve uygun saklama ortamı periodontal ligament canlılığını korur; diş hemen reimplante edilip esnek splintlenir. Açık apeksli dişte spontan revaskülarizasyon olasılığı olduğundan başlangıçta rutin kanal tedavisi yapılmaz, yakın takip edilir.

Öğrenme hedefi: Avülse olgunlaşmamış daimi dişte replantasyon ve endodontik izlem ilkesini uygulayabilmek.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: avülsiyon, replantasyon, açık apeks

KBT 24 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Süt dişi pulpotomisi

Restorasyonu mümkün, radiküler pulpası vital ve kontrol edilebilir kanaması olan çürük süt molarında pulpotomi için biyouyumlu kalsiyum silikat esaslı materyal aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Mineral trioksit agregat

Açıklama: MTA gibi kalsiyum silikat esaslı materyaller süt dişi pulpotomisinde yüksek klinik ve radyografik başarı gösterir, biyouyumludur ve sert doku oluşumunu destekler. Gutta-perka kök kanal dolgusudur; çinko fosfat pulpa medikamenti değildir.

Öğrenme hedefi: Süt dişi pulpotomisinde güncel biyouyumlu materyal seçimini yapabilmek.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: pulpotomi, MTA, süt moları

KBT 25 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Yer tutucular

Daimi birinci molar henüz sürmeden süt ikinci moların erken kaybedildiği tek taraflı olguda, daimi moların mezial hareketini engellemek için en uygun yer tutucu aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Distal shoe

Açıklama: Daimi birinci molar sürmeden süt ikinci moların kaybında distal shoe, intraalveoler uzantısıyla daimi moların sürme yolunu yönlendirir. Band-loop daimi molar sürdükten sonra tek diş kayıplarında daha uygundur.

Öğrenme hedefi: Erken süt dişi kaybında sürme durumuna göre yer tutucu seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: distal shoe, yer tutucu, erken kayıp

KBT 26 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Erken çocukluk çağı çürüğü

Gece boyunca şekerli biberon kullanan, üst süt kesicilerinde yeni beyaz nokta lezyonları bulunan iki yaşındaki çocukta en etkili başlangıç koruyucu yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Gece şeker maruziyetini kesmek, ebeveyn yardımıyla florürlü macunla günde iki kez fırçalamak ve profesyonel florür uygulamak

Açıklama: Erken lezyonlarda hastalık kontrolünün temeli sık şeker maruziyetini azaltmak ve uygun doz florürle düzenli plak kontrolüdür. Restorasyon tek başına hastalık nedenini ortadan kaldırmaz; antibiyotiğin çürük kontrolünde yeri yoktur.

Öğrenme hedefi: Erken çocukluk çağı çürüğünde etiyolojik riskleri hedefleyen koruyucu plan oluşturabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: ECC, florür, gece biberonu

KBT 27 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Molar-keser hipomineralizasyonu

Dokuz yaşındaki çocukta molar-keser hipomineralizasyonundan etkilenen daimi birinci molarda yaygın post-erüptif mine kaybı, hassasiyet ve çok yüzlü restorasyon gereksinimi vardır. En öngörülebilir koruyucu restoratif seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Prefabrike metal kuron

Açıklama: Şiddetli MIH'de post-erüptif yıkım ve çok yüzlü madde kaybı varsa prefabrike metal kuron tam örtücülük sağlayarak hassasiyeti azaltır ve kalan dokuyu korur. Fissür örtücü yalnız hafif, bütünlüğü korunmuş olgularda uygundur.

Öğrenme hedefi: MIH şiddetine göre restoratif materyal ve teknik seçebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: MIH, paslanmaz çelik kuron, hipomineralizasyon

KBT 28 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Davranış yönlendirme

Kooperasyonu sınırlı ancak iletişim kurulabilen okul öncesi çocuğa yapılacak basit restoratif işlemi önce sözel olarak anlatıp sonra aletleri göstererek en son uygulamak hangi davranış yönlendirme tekniğidir?

Doğru cevap: D) Anlat-göster-uygula

Açıklama: Anlat-göster-uygula tekniğinde işlem çocuğun yaşına uygun biçimde açıklanır, duyuşal olarak gösterilir ve ardından uygulanır. Amaç belirsizliği ve korkuyu azaltarak kooperasyonu artırmaktır.

Öğrenme hedefi: Temel nonfarmakolojik çocuk davranış yönlendirme tekniklerini tanıyabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: tell-show-do, davranış, pedodonti

KBT 29 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Süt dişi sublüksasyonu

Travma sonrası süt kesici dişte yer değiştirme olmaksızın hafif mobilite ve sulkustan kanama saptanıyor. Radyografide kırık yoktur. En uygun tedavi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Gözlem, yumuşak diyet ve ağız hijyeni önerileri

Açıklama: Yer değiştirme olmadan mobilite ve sulkus kanaması sublüksasyonu tanımlar. Çoğu süt dişi sublüksasyonu konservatif izlem, yumuşak diyet ve hijyenle yönetilir; enfeksiyon veya nekroz bulguları gelişirse yeniden değerlendirilir.

Öğrenme hedefi: Süt dişi lüksasyon yaralanmalarını klinik bulgularına göre sınıflandırıp tedavi edebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: sublüksasyon, süt dişi, izlem

KBT 30 | Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti) | Apeksogenez

Kök gelişimi tamamlanmamış, pulpası canlı daimi dişte radiküler pulpa canlılığını koruyarak fizyolojik kök gelişiminin devam etmesini amaçlayan tedavi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Apeksogenez

Açıklama: Apeksogenez, canlı radiküler pulpanın korunması sayesinde kök boyu ve dentin duvar kalınlığının fizyolojik olarak artmasını sağlar. Apeksifikasyon ve rejeneratif işlemler nekrotik pulpalı açık apeksli dişlerde düşünülür.

Öğrenme hedefi: Apeksogenez ile nekrotik açık apeks tedavilerini ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: apeksogenez, vital pulpa, kök gelişimi

KBT 31 | Endodonti | Pulpa tanısı

Derin çürüklü mandibular molarda kendiliğinden başlayan gece ağrısı ve soğuk testinden sonra 45 saniye süren ağrı vardır. Perküsyon normal, radyografide apikal değişiklik yoktur. En uygun pulpal tanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Semptomatik irreversibl pulpitis

Açıklama: Spontan/gece ağrısı ve uyarı kaldırıldıktan sonra uzun süre devam eden termal ağrı semptomatik irreversibl pulpitis için tipiktir. Apikal dokuların normal olması pulpal tanıyı değiştirmez; perküsyonun normal olması apikal periodontitis olmadığını düşündürür.

Öğrenme hedefi: Pulpa ve apikal tanıları klinik test sonuçlarına göre ayrı ayrı belirleyebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: irreversibl pulpitis, lingering pain, pulpa tanısı

KBT 32 | Endodonti | Çalışma boyu

Kök kanal tedavisinde ideal apikal sonlanma noktası olarak kabul edilen apikal konstriksiyon, çoğu olguda radyografik apekse göre yaklaşık nerede bulunur?

Doğru cevap: B) 0,5-1 mm kısa

Açıklama: Apikal konstriksiyon anatomik foramenden ve radyografik apeksten çoğunlukla 0,5-1 mm koronalde yer alır. Çalışma boyu elektronik apeks bulucu ve radyografi birlikte kullanılarak bu biyolojik sınıra yakın belirlenir.

Öğrenme hedefi: Apikal anatomi ile çalışma boyu arasındaki ilişkiyi açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: çalışma boyu, apikal konstriksiyon, EAL

KBT 33 | Endodonti | Sodyum hipoklorit kazası

İrrigasyon sırasında ani şiddetli ağrı, hızla artan şişlik ve kısa sürede ekimoz gelişen hastada sodyum hipoklorit taşkınlığından şüpheleniliyor. En uygun ilk yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) İrrigasyonu durdurmak, bol serum fizyolojik ile nazıkçe yıkamak, ağrı ve ödem kontrolü sağlamak ve yakın izlem yapmak

Açıklama: Hipoklorit kazasında işlem derhal durdurulur, kanal serum fizyolojik ile nazıkçe yıkanır; analjezi, ilk saatlerde soğuk uygulama, sonra sıcak uygulama ve yakın takip planlanır. Yaygın enfeksiyon riski veya klinik gereklilik varsa antibiyotik eklenir; basınçlı irrigasyon zararı artırır.

Öğrenme hedefi: Hipoklorit kazasını tanıyıp acil yönetim basamaklarını uygulayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: NaOCl kazası, irrigasyon, ekimoz

KBT 34 | Endodonti | Smear tabakası

Kök kanal duvarındaki smear tabakasının inorganik komponentini uzaklaştırmada en etkili şelasyon ajanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) EDTA

Açıklama: EDTA dentindeki kalsiyumu şelatlayarak smear tabakasının inorganik kısmını uzaklaştırır ve dentin tübüllerini açar. Sodyum hipoklorit organik bileşenleri çözer; bu nedenle ardışık kullanım tamamlayıcıdır.

Öğrenme hedefi: Endodontik irrigasyon ajanlarını hedefledikleri organik ve inorganik bileşenlerle eşleştirebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: EDTA, smear tabakası, şelasyon

KBT 35 | Endodonti | Vertikal kök kırığı

Kanal tedavili mandibular premolarda tek bir yüzeyde dar ve derin periodontal cep, ısırma ağrı ve kök çevresinde J biçimli radyolusensi saptanıyor. En olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Vertikal kök kırığı

Açıklama: İzole dar-derin cep, ısırma ağrı ve J/halo biçimli radyolusensi vertikal kök kırığını güçlü biçimde düşündürür. Kesin tanı büyütme altında klinik inceleme, transillüminasyon veya cerrahi eksplorasyonla desteklenebilir.

Öğrenme hedefi: Vertikal kök kırığının karakteristik klinik ve radyografik bulgularını tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: vertikal kök kırığı, J lezyonu, izole cep

KBT 36 | Endodonti | İnternal kök rezorpsiyonu

Kök kanalında balonlaşma biçimli radyolusensi bulunan dişte farklı yatay açılarla alınan radyografilerde lezyonun kanalın merkezinde kalması aşağıdaki tanılardan hangisini destekler?

Doğru cevap: A) İnternal kök rezorpsiyonu

Açıklama: İnternal rezorpsiyon kanal duvarından kaynaklandığı için açı değışse de lezyon kanal üzerinde merkezde kalır. Eksternal rezorpsiyon parallax ile kanal görüntüsüne göre yer değıştirir; kanal konturu çoğu kez lezyon içinden izlenebilir.

Öğrenme hedefi: İnternal ve eksternal rezorpsiyonu parallax ilkesiyle ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: internal rezorpsiyon, parallax, radyografi

KBT 37 | Endodonti | Rejeneratif endodonti

Rejeneratif endodontik prosedür için en uygun olgu aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Nekrotik pulpalı, ince dentin duvarlı ve açık apeksli genç daimi diş

Açıklama: Rejeneratif prosedürün temel hedefi nekrotik, açık apeksli genç daimi dişte apikal iyileşme ve mümkünse kök duvar kalınlığı ile uzunluğunda artış sağlamaktır. Olgun köklü veya kırıklı dişler bu endikasyonun dışında kalır.

Öğrenme hedefi: Rejeneratif endodontinin temel endikasyonunu tanıyabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: rejeneratif endodonti, nekrotik pulpa, açık apeks

KBT 38 | Endodonti | Kalsiyum hidroksit

Aşağıdakilerden hangisi kalsiyum hidroksitin kanal içi medikament olarak beklenen etkilerinden biri değildir?

Doğru cevap: E) Smear tabakasının inorganik kısmını şelatlayarak tamamen kaldırması

Açıklama: Kalsiyum hidroksit yüksek pH'sıyla antimikrobiyal etki gösterir, endotoksinleri etkisizleştirmeye ve mineralize doku oluşumuna katkı sağlar. İnorganik smear tabakasının şelasyonu EDTA'nın görevidir.

Öğrenme hedefi: Kalsiyum hidroksitin etkilerini EDTA gibi diğer ajanlardan ayırt edebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: kalsiyum hidroksit, kanal medikamenti, EDTA

KBT 39 | Endodonti | Kanal dolum teknikleri

Sıcak vertikal kompaksiyon tekniğinin soğuk lateral kondensasyona göre temel avantajı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Isıtılmış gutta-perkanın kanal düzensizlikleri ve lateral anatomilere daha iyi adapte olabilmesi

Açıklama: Termoplastize gutta-perka düzensizliklere, istmus ve lateral anatomilere daha iyi adapte olabilir. Bununla birlikte teknik hassastır ve apikal kontrol yetersizse taşkın riski vardır; sealer yine kullanılır.

Öğrenme hedefi: Kanal dolum tekniklerinin avantaj ve sınırlılıklarını karşılaştırabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: sıcak vertikal, gutta-perka, obtürasyon

KBT 40 | Endodonti | Persistan apikal periodontitis

Teknik olarak yeterli kanal tedavisine rağmen bir yıl sonra büyümeye devam eden, semptomatik apikal lezyonda kanal içi yeniden tedaviyle ortadan kaldırılamayan ekstradiküler enfeksiyon veya gerçek kistten şüpheleniliyor. En uygun yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Apikal cerrahiyle lezyonu kürete edip dokuyu histopatolojik incelemeye göndermek

Açıklama: Yeterli ortograd tedaviye rağmen büyüyen semptomatik lezyonda apikal cerrahi, kök ucu rezeksiyonu ve lezyonun küretajı düşünülebilir. Çıkarılan dokunun histopatolojik değerlendirilmesi gerçek kist veya başka patolojilerin ayırımı için önemlidir.

Öğrenme hedefi: Persistan apikal lezyonda cerrahi endodonti ve biyopsi gereksinimini değerlendirebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: apikal cerrahi, persistan lezyon, histopatoloji

KBT 41 | Ortodonti | Sefalometrik değerlendirme

SNA 82°, SNB 76° ve ANB 6° ölçülen hastanın temel iskeletsel ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Mandibular retrognati ağırlıklı iskeletsel Sınıf II

Açıklama: SNA normal sınıra yakınsa SNB azalmış ve ANB artmıştır. Bu durum mandibular retrognati ağırlıklı iskeletsel Sınıf II ilişkiyi düşündürür.

Öğrenme hedefi: Temel sefalometrik açılardan sagittal iskeletsel ilişkiyi yorumlayabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: SNA, SNB, ANB

KBT 42 | Ortodonti | Posterior çapraz kapanış

Karışık dişlenme dönemindeki çocukta maksiller darlığa bağlı tek taraflı posterior çapraz kapanış ve kapanış sırasında mandibular fonksiyonel kayma vardır. En uygun yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Erken dönemde maksiller transversal genişletme

Açıklama: Fonksiyonel kaymalı posterior çapraz kapanış asimetrik büyüme ve kondiler adaptasyon riskini azaltmak için erken tedavi edilmelidir. Maksiller genişletme ve varsa prematür temasların giderilmesi temel yaklaşımdır.

Öğrenme hedefi: Fonksiyonel kaymalı posterior çapraz kapanışta erken tedavi endikasyonunu belirleyebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: posterior crossbite, maksiller genişletme, fonksiyonel kayma

KBT 43 | Ortodonti | Diş hareketi biyolojisi

Periodontal ligamentte damar dolaşımını belirgin biçimde kesen ağır ortodontik kuvvet, başlangıçta hangi olay nedeniyle diş hareketini geciktirir?

Doğru cevap: A) Hiyalinizasyon ve undermining rezorpsiyon gereksinimi

Açıklama: Ağır kuvvet damarları sıkıştırarak steril nekrotik hiyalinizasyon alanı oluşturur. Diş hareketi, komşu kemik iliği yüzeylerinden başlayan undermining rezorpsiyonla bu alan kaldırılana kadar gecikir.

Öğrenme hedefi: Hafif ve ağır ortodontik kuvvetlerin periodontal yanıtını karşılaştırabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: hiyalinizasyon, undermining rezorpsiyon, ortodontik kuvvet

KBT 44 | Ortodonti | Ankraj

Premolar çekim boşluğunun büyük bölümünün anterior dişlerin retraksiyonu için korunmasının istendiği olguda gerekli ankraj tipi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Maksimum ankraj

Açıklama: Maksimum ankrajda posterior segmentin mezial hareketi en aza indirilir ve çekim boşluğunun çoğu anterior retraksiyona ayrılır. Geçici ankraj aygıtları veya güçlendirilmiş posterior üniteler kullanılabilir.

Öğrenme hedefi: Çekim boşluğu kullanım hedefinden ankraj gereksinimini belirleyebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: maksimum ankraj, çekimli tedavi, retraksiyon

KBT 45 | Ortodonti | Vertikal büyüme paterni

Artmış SN-GoGn açısı, artmış alt ön yüz yüksekliği ve anterior açık kapanış eğilimi aşağıdaki büyüme paternlerinden hangisini düşündürür?

Doğru cevap: B) Hiperdiverjan yüksek açılı

Açıklama: Artmış mandibular düzlem açısı ve alt yüz yüksekliği hiperdiverjan, yüksek açılı ve geriye rotasyon eğilimli büyüme paternini gösterir. Bu hastalarda açık kapanış ve vertikal kontrol güçlüğü daha sık görülür.

Öğrenme hedefi: Sefalometrik vertikal ölçümleri büyüme paterniyle ilişkilendirebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: hiperdiverjan, SN-GoGn, açık kapanış

KBT 46 | Ortodonti | Fonksiyonel apareyler

Büyüme potansiyeli devam eden, mandibular retrognatiye bağlı Sınıf II Bölüm 1 maloklüzyonlu kooperatif hastada mandibulayı önde konumlandırmak için en uygun aparey aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Twin-block

Açıklama: Twin-block mandibulayı ileri postürde tutan fonksiyonel apareydir ve büyüme dönemindeki mandibular retrognati olgularında kullanılır. Pendulum molar distalizasyonu, quad-helix transversal genişletme, yüz maskesi ise maksiller protraksiyon içindir.

Öğrenme hedefi: Sınıf II fonksiyonel tedavide etiyolojiye uygun apareyi seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: Twin-block, Sınıf II, mandibular retrognati

KBT 47 | Ortodonti | Gömülü kanin

Palatinal gömülü maksiller kaninin komşu lateral kesici köküyle yakın ilişkide olduğu düşünülen hastada cerrahi-ortodontik sürdürme öncesinde en uygun yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) CBCT ile üç boyutlu konumu ve kök rezorpsiyonunu değerlendirmek, ardından arkta yeterli yer sağlamak

Açıklama: CBCT gömülü kaninin bukkolingual konumunu ve komşu kök rezorpsiyonunu üç boyutlu gösterir. Ortodontik traksiyondan önce arkta yer hazırlanması ve kuvvet yönünün köklerden uzak planlanması gerekir.

Öğrenme hedefi: Gömülü kaninin tanı ve sürdürme planında üç boyutlu görüntüleme ile yer hazırlığını bütünleştirebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: gömülü kanin, CBCT, kök rezorpsiyonu

KBT 48 | Ortodonti | Retansiyon

Sabit tedaviyle 90° derotasyonu yapılan mandibular premolarda relaps riskini azaltmak için en etkili ek yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Sirkumferansiyel suprakrestal fiberotomi ve uygun retansiyon

Açıklama: Rotasyonlu dişlerde suprakrestal gingival liflerin yeniden düzenlenmesi relaps eğilimi yaratır. Fiberotomi bu lifleri serbestler; sabit veya uygun süreli retansiyonla birlikte relaps riskini azaltır.

Öğrenme hedefi: Rotasyon düzeltilmesi sonrası biyolojik relaps nedenine uygun retansiyon yöntemini seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: fiberotomi, rotasyon, retansiyon

KBT 49 | Ortodonti | Sınıf III büyüme modifikasyonu

Maksiller yetersizliğin baskın olduğu, büyümesi devam eden iskeletsel Sınıf III hastada en uygun ortopedik yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Hızlı maksiller genişletmeyle birlikte yüz maskesi

Açıklama: Yüz maskesi maksillayı öne doğru protrakte eder; hızlı maksiller genişletme sutural yanıtı kolaylaştırabilir. Twin-block mandibular retrognatiye bağlı Sınıf II için, servikal headgear ise maksiller büyümeyi sınırlamak için kullanılır.

Öğrenme hedefi: Büyüme döneminde maksiller yetersizliğe bağlı Sınıf III için uygun ortopedik tedaviyi seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: yüz maskesi, Sınıf III, maksiller yetersizlik

KBT 50 | Ortodonti | Ortognatik cerrahi

Büyümesi tamamlanmış 24 yaşındaki hastada belirgin mandibular prognati, -8 mm overjet, dentoalveoler kompensasyon ve yüz asimetrisi vardır. En uygun kapsamlı tedavi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Ortodontik dekompensasyonla birlikte ortognatik cerrahi

Açıklama: Büyümesi tamamlanmış ve şiddetli iskeletsel uyumsuzluğu bulunan erişkinde kamuflej tedavisinin sınırları aşılmıştır. Cerrahi öncesi ortodontik dekompensasyon ve uygun ortognatik cerrahi iskeletsel ve fasiyal düzeltme sağlar.

Öğrenme hedefi: Erişkin şiddetli iskeletsel maloklüzyonda kamuflej ile cerrahi endikasyonunu ayırt edebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: ortognatik cerrahi, Sınıf III, dekompensasyon

KBT 51 | Periodontoloji | Periodontitis sınıflaması

Yirmi sekiz yaşındaki hastada dişlerin yüzde 40'ında interdental klinik ataşman kaybı 5-6 mm, kemik kaybı kökün orta üçlüsüne kadar, 4 mm vertikal defektler ve Sınıf II furkasyonlar vardır. Periodontitise bağlı diş kaybı yoktur; en fazla kemik kaybı yüzde 55'tir. En uygun sınıflama aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Generalize Evre III, Derece C periodontitis

Açıklama: CAL ≥ 5 mm, kemik kaybının orta üçlüye ulaşması, vertikal defekt ve furkasyon gibi karmaşıklıklar Evre III'ü destekler. Etkilenen dişlerin yüzde 30'dan fazlası nedeniyle generalizedir; kemik kaybı/yaş oranının 55/28 >1 olması Derece C lehinedir.

Öğrenme hedefi: 2017 periodontitis evre, derece ve yaygınlık ölçütlerini olguya uygulayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: Evre III, Derece C, periodontitis sınıflaması

KBT 52 | Periodontoloji | Kanama indeksi

Periodontal bakım hastasında sondalamada kanamanın bulunmamasının klinik önemi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) İlgili bölgede yakın dönemde hastalık ilerlemesi olasılığının düşük olduğunu destekler

Açıklama: Sondalamada kanama varlığı tek başına ilerlemeyi kesin göstermez; ancak kanamanın yokluğu periodontal stabilite için güçlü negatif öngörü değerine sahiptir. Bu nedenle bakımda risk değerlendirmesinde yararlıdır.

Öğrenme hedefi: Sondalamada kanamanın hastalık aktivitesi açısından öngörü değerini yorumlayabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: BOP, periodontal bakım, negatif öngörü

KBT 53 | Periodontoloji | Diş taşı mineralojisi

Subgingival diş taşında supragingival diş taşına göre daha baskın bulunan kristal faz aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Magnezyum whitlockite

Açıklama: Magnezyum whitlockite subgingival diş taşında daha yaygındır. Brushite daha çok yeni oluşan supragingival diş taşında bulunur; hidroksiapatit ve oktakalsiyum fosfat her iki bölgede görülebilir.

Öğrenme hedefi: Supragingival ve subgingival diş taşı kristal kompozisyonunu ayırt edebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: diş taşı, whitlockite, subgingival

KBT 54 | Periodontoloji | Furkasyon tedavisi

İyi plak kontrolüne sahip hastada mandibular birinci moların bukkalinde horizontal sondalamayla Sınıf II, dar girişli ve üç duvarlı furkasyon defekti saptanıyor. En uygun rejeneratif yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Yönlendirilmiş doku rejenerasyonu ve uygun greftleme

Açıklama: Mandibular moların iyi seçilmiş bukkal Sınıf II furkasyonları rejeneratif tedaviye en uygun furkasyon lezyonlarındandır. Membran ve/veya greftle GTR, epitel göçünü engelleyip periodontal ligament ve kemik hücrelerine alan sağlar.

Öğrenme hedefi: Furkasyon morfolojisine göre rejeneratif tedavi endikasyonunu değerlendirebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: furkasyon, GTR, Sınıf II

KBT 55 | Periodontoloji | Yönlendirilmiş doku rejenerasyonu

Yönlendirilmiş doku rejenerasyonunda bariyer membranın temel biyolojik amacı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Epitel ve gingival bağ dokusu hücrelerini defektten uzak tutarak periodontal ligament ve kemik kaynaklı hücrelere alan sağlamak

Açıklama: GTR seçici hücre repopülasyonu ilkesine dayanır. Hızlı göç eden epitel ve gingival bağ dokusunun defekte girişini engeller; periodontal ligament ve kemik hücrelerinin yeni ataşman oluşturmaları için zaman ve alan sağlar.

Öğrenme hedefi: GTR'nin seçici hücre repopülasyonu ilkesini açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: GTR, bariyer membran, rejenerasyon

KBT 56 | Periodontoloji | Periodontal apse

Vital molar dişte önceden var olan derin periodontal cep komşuluğunda ani başlayan ağrı, lokalize lateral şişlik ve pürülan akıntı vardır. İlk tedavi yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Cep içinden veya insizyonla drenaj ve subgingival debridman

Açıklama: Vital dişte derin cep ile ilişkili lateral şişlik periodontal apseyi düşündürür. Öncelik drenaj, cep içi debridman ve oklüzal değerlendirmedir; sistemik bulgular varsa antibiyotik eklenir.

Öğrenme hedefi: Periodontal apseyi endodontik apsedan ayırıp ilk tedaviyi seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: periodontal apse, drenaj, vitalite

KBT 57 | Periodontoloji | Kök yüzeyi kapatma

İnterproksimal ataşman kaybı olmayan (RT1), ince fenotipli ve keratinize dokusu yetersiz tek diş eti çekilmesinde kök yüzeyi kapatma ve fenotip kalınlaştırma için en öngörülebilir yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D) Koronale kaydırılmış flep ile subepitelyal bağ dokusu grefti

Açıklama: RT1 çekilmelerde koronale kaydırılmış flep ile bağ dokusu grefti yüksek kök kapatma başarısı ve fenotip kalınlaşması sağlar. Serbest diş eti grefti keratinize doku artırabilir ancak estetik ve tam kök kapatma açısından daha az öngörülebilirdir.

Öğrenme hedefi: Diş eti çekilmesinin fenotip ve interproksimal ataşman durumuna göre cerrahi teknik seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: RT1, CAF, bağ dokusu grefti

KBT 58 | Periodontoloji | Peri-implant hastalıklar

İmplant çevresinde kanama ve/veya süpürasyon bulunan, ancak başlangıç kemik remodelingi dışında ilerleyici radyografik kemik kaybı olmayan durum aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Peri-implant mukozitis

Açıklama: Peri-implant mukozitis yumuşak dokuyla sınırlı inflamasyondur ve ilerleyici kemik kaybı içermez. Plak kontrolü ve profesyonel debridmanla geri döndürülebilir; kemik kaybı peri-implantitis düşündürür.

Öğrenme hedefi: Peri-implant mukozitis ile peri-implantitis ayırt edebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: peri-implant mukozitis, kemik kaybı, implant

KBT 59 | Periodontoloji | Nekrotizan periodontal hastalık

Sigara içen ve yoğun stres altında olan hastada şiddetli ağrı, fetor oris, papil nekrozu ve spontan kanama vardır. İlk seans yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Nazik yüzeyel debridman, antiseptik irrigasyon ve sistemik bulgu varsa metronidazol

Açıklama: Tablo nekrotizan gingivitis/periodontitis ile uyumludur. Akut fazda nazik debridman, oksijen açığa çıkaran veya klorheksidin gibi antiseptikler, ağrı kontrolü ve risk faktörlerinin düzenlenmesi yapılır; ateş/lenfadenopati gibi sistemik bulguda metronidazol düşünülebilir.

Öğrenme hedefi: Nekrotizan periodontal hastalıkta akut faz tedavisini planlayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: NUG, nekrotizan, metronidazol

KBT 60 | Periodontoloji | Oklüzal travma**Oklüzal travmanın periodontal hastalıkla ilişkisi için aşağıdaki ifadelerden hangisi en doğrudur?****Doğru cevap: A) Tek başına gingivitis veya periodontitis başlatmaz; plakla ilişkili inflamasyon varlığında yıkımın seyrini etkileyebilir****Açıklama:** Oklüzal travma tek başına gingival inflamasyon veya periodontal cep oluşturmaz. Ancak mevcut plak kaynaklı inflamasyonla birlikte periodontal ligament ve kemik yanıtını değiştirerek yıkım paternini etkileyebilir.**Öğrenme hedefi:** Oklüzal travmanın periodontal hastalık etiolojisindeki gerçek rolünü açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: oklüzal travma, periodontitis, plak

KBT 61 | Protetik Diş Tedavisi | Hareketli bölümlü protez**Kennedy Sınıf I hareketli bölümlü protezde indirekt tutucunun etkinliğini en fazla artıran yerleşim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?****Doğru cevap: B) Fulkrum hattından mümkün olduğunca uzağa ve rijit destekli bir dişe yerleştirmek****Açıklama:** İndirekt tutucu, distal uzantı kaidesinin dokudan uzaklaşan rotasyonuna karşı koyar. Kaldıraç kolunu uzatmak için fulkrum hattından mümkün olduğunca uzağa ve sağlam, rijit diş desteğine yerleştirilmelidir.**Öğrenme hedefi:** Distal uzantılı hareketli protezlerde indirekt tutucunun kaldırma ilkesini uygulayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: indirekt tutucu, Kennedy Sınıf I, fulkrum

KBT 62 | Protetik Diş Tedavisi | Sabit bölümlü protez**Sabit bölümlü protezde dayanak dişlerin toplam periodontal kök yüzey alanının, yerine konacak dişlerin kök yüzey alanına eşit veya daha fazla olması gerektiğini belirten ilke aşağıdakilerden hangisidir?****Doğru cevap: A) Ante kanunu****Açıklama:** Ante kanunu, dayanakların periodontal destek alanının pontiklerle yerine konan dişlerin toplam kök yüzey alanına eşit veya daha büyük olmasını önerir. Günümüzde tek başına karar ölçütü değildir ancak biyomekanik değerlendirmede temel ilkedir.**Öğrenme hedefi:** Sabit protez dayanak seçiminde Ante kanununu tanıyabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: Ante kanunu, dayanak, sabit protez

KBT 63 | Protetik Diş Tedavisi | Pier dayanak**Beş üyeli sabit bölümlü protezde iki dişsiz boşluk arasında kalan pier dayanakta kaldırma etkisini azaltmak için nonrijit bağlantı en uygun olarak nereye yerleştirilir?****Doğru cevap: C) Pier dayanağın distal yüzüne****Açıklama:** Nonrijit bağlantının anahtar yuvası genellikle pier dayanağın distalinde yerleştirilir. Böylece posterior segmentin mezial hareketi bağlantıyı daha sıkı oturtur ve pier dayanak üzerinde tahterevalli etkisi azalır.**Öğrenme hedefi:** Pier dayanaklı uzun köprülerde nonrijit bağlantının doğru konumunu belirleyebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: pier dayanak, nonrijit bağlantı, köprü

KBT 64 | Protetik Diş Tedavisi | Tam protez**Maksiller tam protezde posterior palatal seal bölgesinin temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?****Doğru cevap: E) Polimerizasyon ve doku değişikliklerini kompanse ederek posterior sınırdaki hava sızdırmazlığı ve retansiyon sağlamak****Açıklama:** Posterior palatal seal, hareketli yumuşak damak ile protez arasında devamlı temas sağlayarak hava girişini azaltır ve akrilik büzülmesini kompanse eder. Bu bölgenin doğru kaydı maksiller tam protez retansiyonunu artırır.**Öğrenme hedefi:** Posterior palatal sealin retansiyondaki rolünü açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: posterior palatal seal, tam protez, retansiyon

KBT 65 | Protetik Diş Tedavisi | Tam protez oklüzyonu**Bilateral balanslı oklüzyonda diğer faktörler sabitken insizal rehberlik dikleştirilirse balansı korumak için aşağıdakilerden hangisinin artırılması en uygundur?****Doğru cevap: D) Tüberkül eğimi ve/veya kompensasyon eğrisi****Açıklama:** Hanau beşlisinde insizal rehberlik arttıkça posterior ayrılma eğilimi artar. Balansı sürdürmek için tüberkül eğimi veya kompensasyon eğrisi artırılabilir; kondiler rehberlik hasta tarafından belirlenir ve değiştirilemez.**Öğrenme hedefi:** Hanau beşlisindeki oklüzal determinantların karşılıklı ilişkisini yorumlayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: Hanau beşlisi, balanslı oklüzyon, insizal rehberlik

KBT 66 | Protetik Diş Tedavisi | İmplant üstü protez

İmplant üstü sabit protezde dayanak vidasının gevşemesini azaltmak için aşağıdakilerden hangisi en doğrudur?

Doğru cevap: D) Üretici önerisine uygun torkla yeterli preload oluşturmak ve bağlantı yüzeylerinin pasif uyumunu sağlamak

Açıklama: Vida stabilitesinin temel belirleyicisi preload'dur. Doğru tork, temiz ve uyumlu bağlantı yüzeyleri, pasif altyapı ve eksantrik yüklerin azaltılması gevşeme riskini düşürür; uzun kantilever ve düşük tork riski artırır.

Öğrenme hedefi: İmplant vidası mekaniğinde preload ve oklüzal yükün rolünü açıklayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: preload, vida gevşemesi, implant

KBT 67 | Protetik Diş Tedavisi | Dental seramikler

Yttria ile stabilize zirkonyada çatlak ucundaki stresin tetragonal fazı monoklinik faza dönüştürmesi ve hacim artışıyla çatlak sıkışması hangi mekanizmadır?

Doğru cevap: E) Dönüşüm toklaştırması

Açıklama: Zirkonyanın tetragonaldan monokliniğe stresle dönüşmesi yaklaşık hacim artışı oluşturur ve çatlak ucunda basma gerilimi yaratarak ilerlemeyi zorlaştırır. Bu mekanizma dönüşüm toklaştırmasıdır.

Öğrenme hedefi: Zirkonyanın yüksek kırılma direncini sağlayan dönüşüm toklaştırması mekanizmasını açıklayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: zirkonya, dönüşüm toklaştırması, seramik

KBT 68 | Protetik Diş Tedavisi | Ölçü materyalleri

Uzun süre boyutsal stabilitesini koruyan ve aynı ölçüden birden fazla model dökülmesine en fazla olanak sağlayan elastomerik ölçü maddesi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) İlave tip silikon

Açıklama: İlave tip silikonlar düşük polimerizasyon büzülmesi ve yan ürün oluşturmamaları nedeniyle yüksek boyutsal stabiliteye sahiptir. Kondensasyon silikonları alkol yan ürünü kaybettiği için daha hızlı distorsiyona uğrar; aljinat sinerez ve imbibisyona duyarlıdır.

Öğrenme hedefi: Elastomerik ölçü materyallerini boyutsal stabilite açısından karşılaştırabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: ilave silikon, ölçü, boyutsal stabilite

KBT 69 | Protetik Diş Tedavisi | Renk bilimi

İki restorasyonun gün ışığında aynı renkte görünmesine karşın floresan ışık altında farklı görünmesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanır?

Doğru cevap: A) Metamerizm

Açıklama: Metamerizm, spektral yansıtma özellikleri farklı iki rengin bir ışık kaynağında eşleşip başka bir ışık kaynağında farklı görünmesidir. Renk seçiminin farklı ışık koşullarında kontrol edilmesi bu nedenle önemlidir.

Öğrenme hedefi: Diş hekimliğinde metamerizm kavramını klinik renk eşlemesiyle ilişkilendirebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: metamerizm, renk, ışık kaynağı

KBT 70 | Protetik Diş Tedavisi | Temporomandibular bozukluklar

Ağız açarken ve kapatırken karşılıklı iki klik duyulan, protrüziv konumda hareket tekrarlandığında sesin kaybolduğu hastada en olası eklem içi tanı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Redüksiyonlu disk deplasmanı

Açıklama: Açılmada diskin kondil üzerine redükte olması ve kapanmada yeniden öne geçmesi karşılıklı klik oluşturur. Protrüzyonda kondil diskle birlikte önde konumlandığı için klik kaybolabilir; bu bulgu redüksiyonlu disk deplasmanını destekler.

Öğrenme hedefi: TME ses paterninden disk deplasmanı tipini belirleyebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: disk deplasmanı, reciprocal click, TME

KBT 71 | Restoratif Diş Tedavisi | Çürük aktivitesi

Düz yüzeyde gingival kenara yakın, mat-tebeşirimsi, pürüzlü ve plakla kaplı başlangıç mine lezyonu için en uygun tanım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Aktif nonkavite mine çürüğü

Açıklama: Aktif başlangıç çürüğü mat, opak, pürüzlü ve plak retansiyon alanında bulunur. İnaktif lezyonlar genellikle parlak, sert ve daha düzgün yüzeylidir.

Öğrenme hedefi: Aktif ve inaktif nonkavite çürük lezyonlarını yüzey özellikleriyle ayırt edebilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: aktif çürük, beyaz nokta, ICDAS

KBT 72 | Restoratif Diş Tedavisi | C-faktörü

Aşağıdaki kavite tiplerinden hangisinin bağlı yüzeylerin serbest yüzeylere oranı en yüksek olduğundan polimerizasyon stresine en yatkın olması beklenir?

Doğru cevap: D) Sınıf I

Açıklama: Sınıf I kavitede beş bağlı yüzeye karşı yalnız bir serbest yüzey bulunur ve C-faktörü yaklaşık 5'tir. Yüksek C-faktörü, kompozitin büzülme stresini rahatlatmasını zorlaştırır.

Öğrenme hedefi: Kavite geometrisinden C-faktörünü ve polimerizasyon stresini öngörebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: C-faktörü, Sınıf I, polimerizasyon stres

KBT 73 | Restoratif Diş Tedavisi | Universal adezivler

Universal adeziv self-etch modunda kullanılacak olsa bile mine marjinlerinde bağlanma dayanımını artırmak için en uygun ek işlem aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Mineyi seçici olarak fosforik asitle pürüzlendirmek

Açıklama: Self-etch adezivler mineyi fosforik asit kadar derin pürüzlendirmez. Mineye seçici fosforik asit uygulaması mikromekanik tutuculuğu ve marjinal bütünlüğü artırırken dentinde aşırı demineralizasyon riskini sınırlı tutar.

Öğrenme hedefi: Universal adezivlerde mine ve dentine özgü pürüzlendirme stratejisi seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: universal adeziv, selektif etch, mine

KBT 74 | Restoratif Diş Tedavisi | Derin çürük yönetimi

Vital, spontan ağrısı olmayan ve derin çürüklü daimi dişte pulpa ekspozu riskini azaltırken periferde sağlam bir adeziv sınır elde etmek için en uygun çürük uzaklaştırma stratejisi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A) Periferde sert dentine, pulpa duvarında yumuşak/derimsi dentine kadar seçici uzaklaştırma ve iyi sızdırmaz restorasyon

Açıklama: Derin çürükte seçici uzaklaştırma pulpa duvarında ekspoz riskini azaltır; periferde sert ve temiz marjinler adeziv sızdırmazlık sağlar. Başarının anahtarı iyi kapatılmış kalıcı restorasyondur.

Öğrenme hedefi: Derin çürükte biyolojik pulpa koruması ile restoratif sızdırmazlığı dengeleyen stratejiyi seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: seçici çürük uzaklaştırma, derin çürük, pulpa koruma

KBT 75 | Restoratif Diş Tedavisi | Kompozit yerleştirme

Geniş Sınıf II kompozit restorasyonda polimerizasyon büzülme stresini azaltmaya en fazla katkı sağlayan yerleştirme tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Kompoziti küçük oblik tabakalar halinde yerleştirip her tabakayı ayrı polimerize etmek

Açıklama: Oblik ve kontrollü artımlı yerleştirme aynı anda bağlanan duvar sayısını ve her tabakadaki hacimsel büzülmeyi azaltır, polimerizasyon derinliğini artırır. Tek kütle uygulaması materyal özel olarak bulk-fill değilse yetersiz polimerizasyon ve stres riski taşır.

Öğrenme hedefi: Kompozit polimerizasyon stresini azaltan artımlı yerleştirme ilkesini uygulayabilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: kompozit, inkremental teknik, büzülme

KBT 76 | Restoratif Diş Tedavisi | Zirkonya tamiri

Ağız içindeki zirkonya restorasyonun küçük porselen kırığı nedeniyle kompozitle tamirinde, açığa çıkmış zirkonya yüzeyinde en uygun yüzey işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B) Alümina ile hava abrazyonu ve 10-MDP içeren primer/adeziv

Açıklama: Zirkonya silika esaslı olmadığı için hidroflorik asit ve tek başına silan etkili değildir. Kontrollü alümina hava abrazyonu mikromekanik tutuculuk, 10-MDP ise zirkonyum oksitle kimyasal bağlanma sağlar.

Öğrenme hedefi: Cam seramik ve zirkonya yüzey işlemlerini materyal kimyasına göre ayırt edebilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: zirkonya, MDP, hava abrazyonu

KBT 77 | Restoratif Diş Tedavisi | Çürüksüz servikal lezyon

Abfraksiyon kavramıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi en doğrudur?

Doğru cevap: A) Servikal bölgede oklüzal yük, asit ve fırçalama gibi etkenlerin birlikte rol oynayabildiği multifaktöriyel çürüksüz madde kaybını tanımlar

Açıklama: Servikal lezyonlar çoğu zaman oklüzal gerilim, biyokorozyon/erozyon ve abrazyonun birlikte etkilediği multifaktöriyel süreçlerdir. Etiyoloji kontrolü, ilerleme, hassasiyet, yapısal ve estetik gereksinim restorasyon kararını belirler.

Öğrenme hedefi: Çürüksüz servikal lezyonların multifaktöriyel etiyojisini açıklayabilme.

Zorluk: Orta-Zor | Önerilen süre: 90 sn | Etiketler: abfraksiyon, NCCL, multifaktöriyel

KBT 78 | Restoratif Diş Tedavisi | Diş beyazlatma

Ev tipi beyazlatma sırasında gelişen geçici dentin hassasiyetini azaltmak için en uygun yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: E) Uygulamaya kısa ara vermek ve potasyum nitrat/fluorür içeren desensitize edici ajan kullanmak

Açıklama: Beyazlatma hassasiyeti çoğunlukla geçicidir ve peroksit ürünlerinin pulpal sinir yanıtını tetiklemesiyle ilişkilidir. Süre veya sıklığı azaltmak, kısa ara vermek ve potasyum nitrat/fluorür kullanmak semptomları azaltır.

Öğrenme hedefi: Beyazlatma kaynaklı hassasiyeti konservatif yöntemlerle yönetebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: beyazlatma, hassasiyet, potasyum nitrat

KBT 79 | Restoratif Diş Tedavisi | Dentin hassasiyeti

Açık dentin tübüllerindeki sıvının termal, mekanik veya ozmotik uyarılarla hareket ederek pulpa-dentin sınırındaki sinirleri uyarması hangi teoriyle açıklanır?

Doğru cevap: D) Hidrodinamik teori

Açıklama: Brännström'ün hidrodinamik teorisine göre tübül sıvısının hızlı hareketi pulpa-dentin sınırındaki mekanosensitif sinirleri uyarır ve kısa, keskin ağrı oluşturur. Tübüllerin tıkanması bu nedenle hassasiyeti azaltır.

Öğrenme hedefi: Dentin aşırı hassasiyetinin kabul gören mekanizmasını açıklayabilme.

Zorluk: Kolay-Orta | Önerilen süre: 60 sn | Etiketler: hidrodinamik teori, dentin tübülü, hassasiyet

KBT 80 | Restoratif Diş Tedavisi | Kök yüzeyi restorasyonu

Yüksek çürük riskli yaşlı hastada servikal sınırı sement üzerinde bulunan, nem kontrolünün güç olduğu kök yüzeyi lezyonu için en uygun restoratif materyal aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C) Rezin modifiye cam iyonomer siman

Açıklama: Rezin modifiye cam iyonomer siman dentin/semente kimyasal bağlanır, florür salabilir ve kompozite göre neme daha toleranslıdır. Bu özellikleri kök yüzeyi ve yüksek çürük riskli hastalarda avantaj sağlar.

Öğrenme hedefi: Kök yüzeyi lezyonunda izolasyon ve çürük riskine göre materyal seçebilme.

Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn | Etiketler: RMGIC, kök çürüğü, florür